

ΓΛΩΣΣΑ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΡΗΜΑΤΑ: Οι λέξεις που δείχνουν τι κάνω εγώ ή κάποιος άλλος

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ: Οι λέξεις που δείχνουν πρόσωπα, ζώα και πράγματα.

ΕΠΙΘΕΤΑ: Οι λέξεις που περιγράφουν τα ουσιαστικά.

Ασκήσεις 1. Διάβασε το πιο κάτω κείμενο πολύ προσεχτικά. Ύστερα συμπλήρωσε την άσκηση.

Είναι βράδυ. Η μάγισσα Φούρκα κάθεται μπροστά στον καθρέφτη και χτενίζει τα μακριά μαλλιά της. Ύστερα, φοράει το μυτερό καπέλο της, μαζεύει τη μαύρη γάτα της και ανεβαίνει πάνω στην ξύλινη της σκούπα. Το φεγγάρι είναι μεγάλο και λαμπερό και της φωτίζει το δρόμο. Μέσα στο καπέλο της κρύβει το μικρό βιβλίο με τα πολύτιμα ξόρκια της. Κάθε βράδυ βλέπει από ψηλά τους ανυποψίαστους ανθρώπους και τους ρίχνει τα μαγικά της φίλτρα. Έτσι κι απόψε...

Ρήματα: _____

—

Ουσιαστικά: _____

—

Επίθετα: _____

—

1. Κλίνω το ρήμα παίζω στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό και στον Αόριστο.

Ενεστώτας Παρατατικός Αόριστος εγώ

2. Γράφω τα ρήματα στον Παρατατικό και τον Αόριστο, στο σωστό πρόσωπο.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

ανεβαίνω

αγαπάμε

αθροίζω

σκαλίζεις

πίνουν

λέω

ρωτώ

3. Γράφω τα ρήματα στον Αόριστο.

απλώνω _____ μεθώ _____

ποτίζω _____ στέλνω _____

αφήνω _____ τρώω _____

ντύνω _____ βρίσκω _____

4. Συμπληρώνω το ρήμα είμαι και το ρήμα έχω στο σωστό πρόσωπο και χρόνο.

Εγώ _____ μαθητής της Γ' Δημοτικού.

Το Σαββατοκύριακο εγώ και η Μαρία _____ στο γήπεδο.

Εμείς _____ καλοί μαθητές, λέει η δασκάλα μας.

Εσείς _____ τώρα καθόλου χρόνο να μιλήσουμε;

Χθες _____ να διαβάσουμε πολλά μαθήματα.

Ο Παντελής _____ ένα κόκκινο ποδήλατο.

5. Συνδέω τις προτάσεις με τους κατάλληλους χρονικούς ή αιτιολογικούς συνδέσμους.

Δεν πήγα στο μάθημα μουσικής. Ήμουν άρρωστος

Διάβαζα. Χτύπησε το τηλέφωνο.

Σηκώνομαι το πρωί. Τρώω πρωινό.

Έπεσα για ύπνο. Ήμουν κουρασμένος.

6. Αντιστοιχίζω τα αρκτικόλεξα με τη σημασία τους.

Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού	Ε.Μ.Υ.
--------------------------------	--------

Ελληνικά Ταχυδρομεία	Ο.Τ.Ε.
----------------------	--------

Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας	Δ.Ε.Η.
------------------------------------	--------

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία	ΕΛ.ΤΑ.
-------------------------------	--------

7. Μετατρέπω τις παρακάτω προτάσεις σε ελλειπτικές.

Π.Χ. Σου εύχομαι καλή όρεξη: Καλή όρεξη

Να έχεις καλή μέρα: _____

Ας έχεις καλό ταξίδι: _____

8. Γράφω τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων, μονολεκτικά και περιφραστικά, όπως στο παράδειγμα (προσέχω και το γένος των επιθέτων).

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
η έξυπνη	εξυπνότερη	εξυπνότατη
ο ζωηρός		
το ελαφρύ		
ο συνεπής		
η ωραία		

9. Συμπληρώνω τις προτάσεις με τα επίθετα της παρένθεσης βάζοντάς τα στον κατάλληλο πρόσωπο και στο κατάλληλο βαθμό.

Η Αγγελική είναι _____ (όμορφος) από την Μαρία.

Ο Όλυμπος είναι _____ (ψηλός) βουνό στην Ελλάδα.

Ο κ. Κώστας είναι _____ (μεγάλος) από τον κ. Γιάννη.

Το σίδερο είναι _____ (βαρύς) από το ξύλο.

Η δασκάλα μας είναι πάρα _____ (καλός).

Μια ομάδα λέξεων που μας δίνει ένα ολοκληρωμένο νόημα λέγεται **απλή πρόταση**.

π.χ. Το μωρό κοιμάται.

Το μωρό πίνει γάλα.

- Η απλή πρόταση έχει **ρήμα - υποκείμενο** ή **ρήμα – υποκείμενο - αντικείμενο**.
- Γράφουμε πάντα με **κεφαλαίο** το πρώτο γράμμα κάθε πρότασης.
- Βάζουμε πάντα **τελεία** στο τέλος μιας πρότασης.

Υποκείμενο: Το πρόσωπο, το ζώο ή το πράγμα που κάνει ή παθαίνει κάτι ή βρίσκεται σε μια κατάσταση λέγεται **Υποκείμενο**. Για να βρούμε το υποκείμενο, κάνουμε την ερώτηση «**ποιος;**». Το υποκείμενο μπαίνει πάντα σε **ονομαστική πτώση**.

π.χ. **Η μητέρα** μαγειρεύει. *Όποιος μαγειρεύει; - Η μητέρα.*

· **Ρήμα:** Η λέξη που φανερώνει τι κάνει, τι παθαίνει ή σε ποια κατάσταση βρίσκεται το υποκείμενο λέγεται **Ρήμα**. Για να βρούμε το ρήμα, κάνουμε την ερώτηση «**τι κάνει;**». Το ρήμα συμφωνεί πάντα με το υποκείμενο ως προς το πρόσωπο και τον αριθμό.
π.χ. Ο Πέτρος **διαβάζει**. *Ότι κάνει ο Πέτρος; - Διαβάζει.*

· **Αντικείμενο:** Η λέξη που φανερώνει πού πηγαίνει η ενέργεια του υποκειμένου λέγεται **Αντικείμενο**. Για να βρούμε το αντικείμενο, κάνουμε την ερώτηση «**τι;**». Το αντικείμενο βρίσκεται συνήθως σε **αιτιατική πτώση**
π.χ. Η Άννα λύνει **τις ασκήσεις** της. *Ότι λύνει η Άννα; - Τις ασκήσεις*

ΠΡΟΣΟΧΗ: Πιο σπάνια το βρίσκουμε σε **γενική πτώση**
π.χ. Ο Νίκος μοιάζει **του πατέρα του**.